

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ:	8438
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων:	990
Ημερομ. Κατάθεσης:	18/9/2026

ΕΡΩΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ (ΑΚΕ)

ΠΡΟΣ: Την κ. Υπουργό Πολιτισμού

ΘΕΜΑ: «Σοβαρά ερωτήματα διαφάνειας, φωτογραφικών όρων και ενδεχόμενης ζημίας του Δημοσίου από την παραχώρηση 27 πωλητηρίων Αρχαιολογικών Χώρων και Μουσείων σε εταιρικό σχήμα συνδεδεμένο με τη SingularLogic»

Ο Οργανισμός Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων (ΟΔΑΠ), εποπτευόμενος φορέας του Υπουργείου Πολιτισμού, υπέγραψε τον Αύγουστο σύμβαση με Ένωση Εταιρειών (Space Hellas AE & Radiant Technologies AE) για την εκμετάλλευση 27 κομβικών πωλητηρίων σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία της χώρας (μεταξύ των οποίων η Ακρόπολη Αθηνών, η Κνωσός, οι Δελφοί, η Αρχαία Ολυμπία, οι Μυκήνες, το Σούνιο, το Ακρωτήρι Θήρας κ.ά.). Η διάρκεια της σύμβασης ορίστηκε σε 6 έτη, με δικαίωμα παράτασης για επιπλέον 6 έτη.

Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιεύματα του Τύπου (εφημερίδα «Εστία» και εφημερίδα «Δημοκρατία»), η Space Hellas κατέχει από τον Δεκέμβριο του 2025 το 100% της SingularLogic, ενώ η SingularLogic απέκτησε τον Νοέμβριο του 2025 το 51% της Radiant Technologies.

Το γεγονός ότι εταιρικός όμιλος με ενεργό και κρίσιμο ρόλο σε υποδομή που αφορά τη συγκέντρωση και μετάδοση των αποτελεσμάτων των εθνικών εκλογών αποκτά, μέσω συνδεδεμένων εταιρειών, ταυτόχρονα την εμπορική εκμετάλλευση των πωλητηρίων των σημαντικότερων αρχαιολογικών χώρων της χώρας, καταρχήν δημιουργεί εύλογο προβληματισμό ως προς την ανάγκη πλήρους διαφάνειας, την ύπαρξη ασυμβατοτήτων, τη διαχείριση πιθανών συγκρούσεων συμφερόντων και τις δικλίδες ανεξαρτησίας που εφαρμόστηκαν από τη Διοίκηση.

Από τα στοιχεία της διακήρυξης και τα όσα αναπτύσσονται διεξοδικά στα ανωτέρω δημοσιεύματα εγείρονται ερωτήματα που άπτονται του δημοσίου συμφέροντος, της διαφάνειας και της τήρησης των κανόνων του ελεύθερου ανταγωνισμού:

- **Δυσανάλογα χαμηλό τίμημα και ζημία του Δημοσίου**

Το συνολικό ετήσιο μίσθωμα για το σύνολο των 27 εμβληματικών σημείων ανέρχεται στο ποσό των 50.600 € μηνιαίως, ενώ η τιμή εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας ανέρχονταν σε 46.000 €, συνοδευόμενο από μεταβλητό αντάλλαγμα μόλις 2% επί των πωλήσεων. Τα στοιχεία αυτά εγείρουν έντονες επιφυλάξεις καθώς **δεν πρόκειται για 27 συμβατικούς εμπορικούς χώρους, αλλά για σημεία πώλησης που βρίσκονται σε ορισμένες από τις σημαντικότερες και πλέον επισκέψιμες θέσεις της χώρας, μέσα σε αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία και μουσεία διεθνούς εμβέλειας.** Η εμπορική τους δυναμική συνδέεται άμεσα με την επισκεψιμότητα, τη διεθνή αναγνωρισιμότητα και το κύρος των ίδιων των χώρων, δηλαδή με μια μοναδική υπεραξία που δημιουργείται από τη δημόσια πολιτιστική κληρονομιά.

Επιπλέον, οι εκτιμητικές μελέτες στις οποίες στηρίχθηκε η διαμόρφωση των μισθωμάτων παρουσιάζουν σημαντικές αδυναμίες και μία μεγάλη προχειρότητα στη σύνταξη τους. Αναφέρεται ότι 21 μελέτες ανατέθηκαν τον Δεκέμβριο του 2025 με συνολικό προϋπολογισμό μόλις 8.000 ευρώ και προθεσμία υποβολής μόλις πέντε ημερών, ενώ επτά από τα 27 πωλητήρια φέρεται να αποτιμήθηκαν χωρίς διαθέσιμα στοιχεία επισκεψιμότητας. Παράλληλα, επισημαίνονται ανακολουθίες στα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για συγκεκριμένους αρχαιολογικούς χώρους. Χαρακτηριστικά ή μελέτη για τις Μυκήνες περιέχει επί λέξει τον πίνακα επισκεπτών του Αρχαιολογικού Μουσείου Χανίων, υπολογίζοντας 54.718 επισκέπτες ετησίως, την ώρα που τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ δείχνουν ότι μόνον τον Απρίλιο του 2025 ο εμβληματικός αρχαιολογικός χώρος υποδέχθηκε 77.863 επισκέπτες! Αναφέρεται δε εκτίμηση ότι, με συγκριτικά στοιχεία με ευρωπαϊκά πρότυπα, το ετήσιο μίσθωμα θα μπορούσε να ανέλθει σε πολλαπλάσιο ποσό, και κατά συνέπεια στερεί από το Δημόσιο έσοδα ύψους πιθανώς πολλών εκατομμυρίων ευρώ σε βάθος εξαετίας.

- **Περιορισμός του ανοιχτού ανταγωνισμού**

Στο άρθρο 19 της Διακήρυξης του ΟΔΑΠ (ΑΔΑ: 6ΜΖ446ΜΖΜ4-4Χ8) σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα που πρέπει να διαθέτουν οι οικονομικοί φορείς περιελήφθησαν επί ποινή αποκλεισμού μία σειρά εξαιρετικά περιοριστικών προϋποθέσεων:

(α) να έχουν λειτουργήσει, κατά τη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας (5ετίας) πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής του εν θέματι διαγωνισμού, δυνάμει σύμβασης, ένα ή περισσότερα πωλητήρια αναμνηστικών ειδών σε μουσείο ή σε ιστορικό τόπο ή επισκέψιμο χώρο μνημείων ή συλλόγων ή σε οργανωμένο αρχαιολογικό χώρο ή σε χώρο πολιτισμού ή πωλητηρίου αναμνηστικών ειδών το οποίο διαχειρίζεται το Υπουργείο Πολιτισμού ή ο ΟΔΑΠ, διάρκειας τουλάχιστον ενός έτους,

(β) να έχουν, κατά τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας από την ημερομηνία διενέργειας του εν θέματι διαγωνισμού, δικαιώματα αποκλειστικής εμπορικής διανομής και πώλησης, προϊόντων για λογαριασμό τρίτου, ο οποίος (τρίτος) κατέχει τα πνευματικά δικαιώματα (copyright) αυτών, και

(γ) να έχουν, κατά τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας από την ημερομηνία διενέργειας του εν θέματι διαγωνισμού, υλοποιήσει και παραδώσει τουλάχιστον ένα (1) ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα προϋπολογισμού άνω του 1.000.000,00 ευρώ χωρίς ΦΠΑ, σε συνδυασμό με κύκλο εργασιών άνω των 5 εκατ. ευρώ.

Οι υπόνοιες ότι ο αυτός ο συνδυασμός τόσο περιοριστικών και ειδικών όρων συνιστά «φωτογραφική» πρακτική ενισχύονται από το γεγονός μιας σειράς διαδοχικών αναθέσεων και συμβάσεων που, σύμφωνα με το αναλυτικό δημοσίευμα της εφημερίδας «Δημοκρατία» της 6ης Σεπτεμβρίου 2026, διαμόρφωσε σταδιακά τις προϋποθέσεις για την τελική παραχώρηση των 27 πωλητηρίων στον ίδιο επιχειρηματικό όμιλο, δεδομένου ότι μέχρι πρότινος όλα τα πωλητήρια των αρχαιολογικών χώρων, των μουσείων και των μνημείων τα διαχειριζόταν πάντα το υπουργείο Πολιτισμού.

Ενδεικτικά, εταιρεία του επιχειρηματικού ομίλου φέρεται να είχε αποκτήσει ήδη από το 2010 εμπειρία στη διαχείριση πωλητηρίου στο Καλλιμάρμαρο, εμπειρία που στη συνέχεια μπορούσε να καλύψει ειδικούς όρους διαγωνισμών του ΟΔΑΠ, οι οποίοι απαιτούσαν προηγούμενη λειτουργία πωλητηρίου σε μουσείο, μνημείο, αρχαιολογικό ή άλλο χώρο πολιτισμού. Ακολούθησε ανάθεση σε κοινοπραξία εταιρειών του ομίλου το 2024 του πιλοτικού προγράμματος λειτουργίας πωλητηρίου στα πρώην Ανθοπωλεία της Βουλής, ύψους περίπου 580.000 ευρώ με ΦΠΑ, και στη συνέχεια το 2025 νέος διαγωνισμός, στον οποίο απαιτούνταν, μεταξύ άλλων, προηγούμενη τουλάχιστον ετήσια εμπειρία σε πωλητήριο που διαχειρίζεται το Υπουργείο Πολιτισμού ή ο ΟΔΑΠ.

Επιπλέον προηγήθηκαν, σύμφωνα με τα αναφερόμενα, και άλλες συμβάσεις του ΟΔΑΠ με εταιρείες του ίδιου επιχειρηματικού σχήματος. Ενδεικτικά, το 2023 η Radiant ανέλαβε με απευθείας ανάθεση μελέτη ροής επισκεπτών στην Ακρόπολη, ενώ το 2024 ανέλαβε αντίστοιχη μελέτη για αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία στα οποία εφαρμόζεται ηλεκτρονικό εισιτήριο. Την ίδια χρονιά, η Radiant, η SingularLogic και ο ΟΤΕ συμμετείχαν σε έργο περίπου 27 εκατ. ευρώ για το κεντρικό σύστημα διαχείρισης εισιτηρίων και το ψηφιακό περιβάλλον του Hellenic Heritage.

Η αλληλουχία αυτή ανάθεσης έργων και υπηρεσιών δημιουργεί εύλογο ζήτημα ως προς το κατά πόσον οι διαδοχικές προϋποθέσεις λειτουργούν υπέρ του ανοικτού ανταγωνισμού ή, αντιθέτως, δημιουργούν έναν αυτοτροφοδοτούμενο μηχανισμό: η ανάληψη μιας σύμβασης παρέχει την απαιτούμενη εμπειρία για την επόμενη, περιορίζοντας στην πράξη τον κύκλο των δυνητικά επιλέξιμων οικονομικών φορέων

Εκτιμάται ότι ο συγκεκριμένος συνδυασμός όρων, σε συνδυασμό με την υποχρέωση ανάληψης και των 27 πωλητηρίων ως «πακέτο», απέκλεισε εξειδικευμένες εταιρείες του λιανικού εμπορίου και της πολιτιστικής διαχείρισης.

Εγείρονται λοιπόν **βάσιμα ερωτήματα ως προς το κατά πόσον οι όροι του διαγωνισμού ανταποκρίνονταν στο αντικείμενο** της διαχείρισης και εμπορικής λειτουργίας των πωλητηρίων και **κατά πόσον διεύρυναν ή περιόρισαν στην πράξη τον ανταγωνισμό.**

- **Μοναδική προσφορά και ζητήματα συγκρούσεως συμφερόντων**

Αποτέλεσμα των «προδιαγραφών» ήταν να υποβληθεί μία και μοναδική **προσφορά**, ως φαίνεται, από την Ένωση «Space Hellas – Radiant Technologies». Επισημαίνεται ότι η Space Hellas κατέχει το 100% της SingularLogic, ενώ η SingularLogic κατέχει το 51% της Radiant Technologies. Πρόκειται δηλαδή για «σύμπραξη» εταιρειών του ίδιου επιχειρηματικού ομίλου, που τυγχάνει να είναι ο τακτικός ανάδοχος κρίσιμων κρατικών λειτουργιών, όπως η συλλογή και μετάδοση των αποτελεσμάτων των εθνικών εκλογών.

- **Σε ιδιώτες τα αρχαιολογικά πωλητήρια που ανακαινίστηκαν με εκατομμύρια του Δημοσίου**

Ο ΟΔΑΠ, στο πλαίσιο ενός «φιλόδοξου» προγράμματος εκσυγχρονισμού των υποδομών σε πολλούς αρχαιολογικούς χώρους του ΥΠΠΟ, προέβη στην αναβάθμιση υφιστάμενων ή στην ανέγερση νέων πωλητηρίων σε εμβληματικούς προορισμούς, συμπεριλαμβανομένων των Δελφών, της Ολυμπίας, του αρχαιολογικού χώρου της Ακρόπολης. Η χρηματοδότηση του έργου προήλθε από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, έργο “SUB. 6 – Κατασκευή και εξοπλισμός δώδεκα (12) νέων Πωλητηρίων του ΟΔΑΠ”.

Ευλόγως, λοιπόν, προκαλείται δυσφορία με την **παραχώρηση αρχαιολογικών πωλητηρίων σε ιδιώτες για έως και 12 χρόνια, καθώς οι υποδομές τους ανακαινίστηκαν με δημόσιους και ευρωπαϊκούς πόρους. Το Δημόσιο ουσιαστικά καλύπτει το κόστος των υποδομών και τα μνημεία εξασφαλίζουν την πελατεία, τη στιγμή που τα εμπορικά κέρδη μεταφέρονται σε ιδιωτικές εταιρείες.**

Επιπλέον να επισημάνουμε ότι με δικό σας πρόσφατο Νόμο 5324/2026, συστάθηκε το ΝΠΙΔ, «Οργανισμός Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ελληνικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς Α.Ε.» (Hellenic Heritage Organisation SA), όπου ως αποστολή του μεταξύ άλλων καθορίζεται η διαχείριση και η λειτουργία φυσικών πωλητηρίων.

Όλα τα παραπάνω δημιουργούν εύλογα ερωτήματα και επιφυλάξεις για τη διαφάνεια, την οικονομική αποδοτικότητα και την αναγκαιότητα της συγκεκριμένης παραχώρησης, αλλά και για το εάν διασφαλίστηκε ο πραγματικός και αποτελεσματικός ανταγωνισμός κατά τη διαγωνιστική διαδικασία.

Επειδή, τα πωλητήρια των αρχαιολογικών χώρων αποτελούν περιουσιακό στοιχείο του Δημοσίου και συνδέονται άμεσα με την κρίσιμη αξιοποίηση των εσόδων από και για την πολιτιστική κληρονομιά,

Επειδή, η παραχώρηση αφορά σε 27 από τους σημαντικότερους αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία της χώρας και έχει διάρκεια έως και 12 έτη σε περίπτωση άσκησης της δυνατότητας παράτασης,

Επειδή έχουν διατυπωθεί δημόσια σοβαρές αιτιάσεις για το ύψος των μισθωμάτων, τους όρους της διακήρυξης, την περιορισμένη συμμετοχή στον διαγωνισμό, την πληρότητα των εκτιμητικών μελετών αλλά και την αναγκαιότητα ως προς την απόφαση της πολυετούς παραχώρησης,

Ερωτάται η κ. Υπουργός

1. Βάσει ποιων οικονομοτεχνικών μελετών ορίστηκαν τα ελάχιστα μηνιαία μισθώματα των 27 πωλητηρίων (π.χ. 15.700 € για την Ακρόπολη) και το ποσοστό 2% επί των πωλήσεων;
2. Ελήφθησαν υπόψη, διεθνή πρότυπα, πρακτικές και συγκριτικά στοιχεία από αντίστοιχους χώρους πολιτισμού, αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία του εξωτερικού, ιδίως ως προς τη σχέση μισθώματος, επισκεψιμότητας και κύκλου εργασιών; Εάν ναι, ποια συγκεκριμένα διεθνή παραδείγματα και δεδομένα χρησιμοποιήθηκαν και σε ποιο βαθμό επηρέασαν την τελική αποτίμηση;
3. Ποιο είναι το συνολικό οικονομικό όφελος που αναμένεται να αποκομίσει το Δημόσιο από τη συγκεκριμένη σύμβαση σε ορίζοντα εξαετίας και δωδεκαετίας, συμπεριλαμβανομένου του 2% επί των πωλήσεων;
4. Ποια ήταν τα καθαρά έσοδα καθενός από τα 27 πωλητήρια από το 2023 έως και 2025;
5. Για ποιο λόγο δεν έχουν δημοσιοποιηθεί οι πλήρεις εκτιμητικές μελέτες και τα αναλυτικά δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για τον καθορισμό των μισθωμάτων;
6. Αληθεύει ότι σε ορισμένες περιπτώσεις χρησιμοποιήθηκαν ελλιπή ή ανακριβή στοιχεία επισκεψιμότητας κατά την εκτίμηση της εμπορικής αξίας των πωλητηρίων; Εάν ναι, με ποια δεδομένα υπολογίστηκε η εμπορική τους αξία και ποια εκτιμάται ότι ήταν η επίπτωση στο τελικό μίσθωμα;
7. Εξετάσθηκε η δυνατότητα να προκηρυχθεί το αντικείμενο μέσω επιμέρους διαγωνιστικών διαδικασιών, ανά γεωγραφική ή/και λειτουργική ενότητα, αντί της ενιαίας παραχώρησης των 27 πωλητηρίων, ώστε να διευρυνθεί ο ανταγωνισμός και να καταστεί δυνατή η συμμετοχή περισσότερων επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων μικρότερων ή επιχειρήσεων με τοπική παρουσία και δραστηριότητα;
8. Ποια μελέτη αγοράς προηγήθηκε της θέσπισης των απαιτήσεων τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του άρθρου 19 της διακήρυξης και πόσοι δυνητικοί οικονομικοί φορείς εκτιμήθηκε ότι πληρούσαν σωρευτικά τις συγκεκριμένες προϋποθέσεις;
9. Ποια είναι η τεκμηρίωση ότι το σύνολο των προϋποθέσεων που τέθηκαν είναι αναγκαίο και αναλογικό προς το αντικείμενο της σύμβασης, δηλαδή τη λειτουργία και εμπορική εκμετάλλευση πωλητηρίων αναμνηστικών ειδών;

10. Για ποιο σκοπό συμπεριλήφθηκε στη διακήρυξη του ΟΔΑΠ (άρθρο 19) η απαίτηση υλοποίησης έργου πληροφορικής ύψους 1.000.000 €; Με ποιον τρόπο συνδέεται η εμπειρία σε συστήματα πληροφορικής με τη διαχείριση και λειτουργία πωλητηρίων λιανικής σε αρχαιολογικούς χώρους;
11. Πόσες επιχειρήσεις ή εταιρικά σχήματα εκδήλωσαν ενδιαφέρον και πόσες υπέβαλαν τελικά προσφορά;
12. Πώς αξιολογεί το Υπουργείο το γεγονός ότι, παρά το ιδιαίτερα σημαντικό οικονομικό και εμπορικό αντικείμενο της παραχώρησης, υποβλήθηκε μία και μόνη προσφορά; Θεωρεί ότι το αποτέλεσμα αυτό καταδεικνύει επαρκή ανάπτυξη ανταγωνισμού ή απαιτείται επανεξέταση των όρων της διαδικασίας;
13. Ποιες συμβάσεις έχει συνάψει ο ΟΔΑΠ, το Υπουργείο Πολιτισμού ή άλλος εποπτευόμενος φορέας με τις εταιρείες Space Hellas, SingularLogic και Radiant Technologies ή συνδεδεμένες με αυτές εταιρείες κατά την τελευταία πενταετία, με τι αντικείμενο και με ποια αμοιβή;
14. Έχει εξεταστεί η δυνατότητα επανεξέτασης των οικονομικών όρων της σύμβασης, ιδίως του σταθερού μισθώματος και του ποσοστού 2% επί των πωλήσεων, ώστε να αντανakλούν την πραγματική εμπορική αξία των συγκεκριμένων σημείων;
15. Ποιο είναι το συνολικό ύψος των δημόσιων και ευρωπαϊκών πόρων που διατέθηκαν για την κατασκευή, ανακαίνιση και τον εξοπλισμό για κάθε ένα από τα 27 πωλητηρίων;
16. Με ποιον τρόπο συνυπολογίστηκε η δημόσια επένδυση στις συγκεκριμένες υποδομές κατά τον καθορισμό του μισθώματος και των λοιπών οικονομικών όρων της παραχώρησης;
17. Προτίθεται το Υπουργείο Πολιτισμού να προχωρήσει στον επανέλεγχο ή την ανάκληση της σχετικής σύμβασης και στην επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού με διαφανείς, αδιάβλητους και πραγματικά ανταγωνιστικούς όρους προς όφελος των δημοσίων εσόδων;
18. Με δεδομένο ότι με τον πρόσφατο ν. 5324/2026 (ΦΕΚ Α' 121/30.7.2026) συστάθηκε η «Οργανισμός Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ελληνικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς Α.Ε.» (Hellenic Heritage Organisation S.A.), ποια ήταν η σκοπιμότητα επίσπευσης της συγκεκριμένης παραχώρησης της εμπορικής εκμετάλλευσης 27 πωλητηρίων έως και 12 έτη και ανάληψης μακροχρόνιας συμβατικής δέσμευσης από τον ΟΔΑΠ;

Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

Παρακαλούμε να κατατεθούν τα εξής έγγραφα:

1. Οι μελέτες αποτίμησης/σκοπιμότητας του ΟΔΑΠ βάσει των οποίων καθορίστηκαν οι τιμές εκκίνησης και τα ποσοστά επί των πωλήσεων για τα 27 πωλητήρια.
2. Τα στοιχεία επισκεψιμότητας ανά πωλητήριο που χρησιμοποιήθηκαν για την οικονομική αποτίμηση, καθώς και κάθε αρχείο ή έκθεση που τεκμηριώνει τις σχετικές παραδοχές.
3. Τα στοιχεία από τα οποία προκύπτει ο αριθμός των οικονομικών φορέων που ζήτησαν τεύχη, υπέβαλαν ερωτήματα, εκδήλωσαν ενδιαφέρον, υπέβαλαν προσφορά ή αποκλείστηκαν, καθώς και τις αποφάσεις και τα πρακτικά που αφορούν τυχόν αποκλεισμούς.
4. Αντίγραφο της υπογραφείσας Σύμβασης της 14ης Αυγούστου μεταξύ του ΟΔΑΠ και της αναδόχου Ενώσεως Εταιρειών.

Οι ερωτούσες βουλευτές

**Παναγιού (Γιώτα) Πούλου
Βουλευτής Βοιωτίας**

**Μυρτώ Κοροβέση
Βουλευτής Α΄ Ανατολικής Αττικής**

**Κυριακή Μάλαμα
Βουλευτής Χαλκιδικής**

**Θεοδώρα Τζάκρη
Βουλευτής Πέλλας**